

ՀԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԵՆ
ՔՈՂԱՆՆԵՒ ՇԱՀՆԱԶԱՐ
ԵՄԱԿԱԳՐԱՑՈՒՆ

ՀԱՅԵՆԻՔ

Table with subscription rates: 300 թի 75 դր., 150 թի 40 դր., 300 թի 100 դր., 150 թի 50 դր., 75 թի 25 դր., 300 թի 25 ֆրանկ, 300 թի 10 ֆրանկ

Bureau du Journal HAÏRÉNIK
CONSTANTINOPLE

ՕՐԱԳԻՐ

10 ՓԱՐԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

Հայրենիքի մէջ երէկ կը հաստատուի թէ Բարեկի Բրքի ժողովուրդական կոմիտէն մը բացած է 50,000 ֆրանկ պիտի տրուի առաջին յաղթանակին միւս երեքներն ալ պիտի վերատրուին համեմատաբար մեծ թիվ գումարներով:

Սյունիքի մրցումը մը կարծենք թէ նորութիւն մըն է Թրանսպի մէջ մինչև հիմա վեպերը իրենց հրատարակութեան յետոյ կը վարձատրուէին, կը պահուէին. փորձը ցոյց պիտի տայ թէ դրականութիւնը կ'օգտուի թէ ոչ երբ ձեռնարկու մը դրամը ձեռքը հրատարակչի պայտառներով զբաւսնալով:

Նամակ պատճառակա հանգամանք չունի, ձեր խնդրոյն տարակուսելի մասն լուծելու և Պատրիարք արազանին գրած է: «Կարող էք այդ պատիւ լուծել տալ, եւ այն ազատ է կրկին ամուսնանալ: Աստի կը հետեւի թէ Ձեր ամուսնական խնդրոյն օրինական գործողութիւններ կատարելէ վերջ լուծուելու է: Արդ Հայրապետական վեճը ձեզ համար վեճ է, կը մնայ այնչափեան գիտնալ ի Պատրիարքարան, որ նոքա եւս իրենց ձեռնարկը քննութիւններ կատարելէ վերջ, յենով Հայրապետական թղթին Ձեզ կրկնամուսնութեան հրաման տան: Կ'երեւի թէ այսպէս չը ինչպէս համար է որ ինչորէր զանազան մեկնութեանց ասիթ առաւ, որուն Դուք եւս նախաձեռնանք իրենցու էք, որ անպատեհութիւն մը յերեւան չի գայ: Մեր փառաբան է որ միշտ բարձր մնայ Ն.Օծուծին Հայրապետ ստորին խնդրանքներէն: Կը փոփոխել ձեր նպատակը որ Դուք եւս իբրեւ իրական եւ սիրելի Նորին Օծուծեան միշտ անմեղ ու անբաժան մնաք ձեր ներկայ խնդրոյն մէջ:

Ս. Արքեպիս Ինչ պիտի կրնան ընել առջեք մեր դժբաղդարար շատ ծանօթ «պատուելիք» հսկողութեան ներքեւ: Այդ պատուելիքն անունը զարդարի ինչ յիշատակներ կ'արժեցնէ ամենու մաքին մէջ: Եւ սակայն պատուելիք կ'օրինակէ իր «Հաճի աղայն» կրնայ ծիծաղել ամբողջ Արմատեցի երիտասարդութեան վրայ: Հիմակ դատանք մեր «յորպաճիւններուն» որոնք զարդարն հաշիւները իրենց ձեռքին մէջ պիտի պահուելով, մեր կրթական հաստատութիւնն ալ կը պակսէ զոմի վիճակին մէջ: Այդ չորպատեհները կը ծիծաղեն մեր վրայ: Իրենց հարուստ են, զուգններն Պոլս բերելով տարին 25-30 ոսկի կուտան եւ վարժարան կը գնեն: Ինչ փոքր թէ զարդար կ'ըլլայ Մենք ոչինչ ունինք ըսելու ստոր, բայց անպատեհութեան հոն կը սկսի երբ իրենց արդարներուն համար ապահով ըլլալով, ալ իրենց քանակներէն հասնումս կը վարժարան մեր տղաներուն հետ: Բայց վերջապէս յանցաբար, պատասխանատուն ո՞վ է այս վիճակին համար: Պատուելիքն, Հաճի աղայն, չորպատեհներն: Ո՛վ. երիտասարդները որոնք չարիքին զարմար տանելու անտարբեր կը մնան:»

Ձեզ միշտ յարող ԽՈՐԷՆ ԽՐԻՍՏԵԱՆ

1894 մարտ 25 Ի Ս. Էլմիածին

Մեր հարցումները:

- 1. Խորէն Խրիստեան, ինչ պատճառով ունի Էլմիածին:
2. Ունեցած ո՞ր է ինչ պայտառներ կրնայ իրեն իրաւունք տալ զբաղել ամուսնական վեճերու կարգադրութեան խնդրով:
3. Գանի որ Տրթ. Մինէնեան իրեն երկտող մը անգամ ուղղած է, ինչ չափ է, ինչ նկատումէ դրդեալ մէջտեղ ինչ կը է:
4. Միթէ դեռ չէ՞ զգացած որ Էլմիածին մէջ իրեն բռնած ընթացքով սկսեց է հրատարակել Հայրապետին վրայ նոյն իսկ այն խոճ-բանքները որոնցմէ դեռ չէ պահել կ'ուզէ իր Կաթողիկոս հորեղբայրը:

«ՁՈՐՊԱՃԻՆ»ՆԵՐՈՒ ՍԵՐՈՒՆԵՐԸ

Շատ տխրեցողիչ լուրեր կը լսուին Մեծ-Արմատեցի կրթական վիճակին վրայ: Այս օրերս քանի մը Արմատեցիներ ներկայացան մեր խմբագրատունը եւ պարզեցին իրենց զարդարն իրաւունքն ուղղել վիճակը: Հոս ալ, ինչպէս ամէն տեղ, մէկ կողմը քանի մը անսիրտ ու անխելք «չորպաճիւններ», միւս կողմը բանիմաց խելք երիտասարդներ, մէջտեղը մասնակներ: Կ'երեւ ասոնց չուրջ կը դառնայ Նորին Օծուծեան վիճակը կը դառնայ աւարակի այդ մասնակները որքան կարելի է մեծ հոգածութեամբ: Իսկ չորպատեհները կ'ուզէ որ իրենց ծառանքները մտնեն մեր ըլլան, իրենց պէս ըլլայ նոր սերունդն ալ: Անաստիկ մեզի գրուած նամակներէն քաղածք մը: «Ասկէ քանի մը ամիս առաջ երբ եւ լամբ Արմատեցիներուն մէջ մասնացոյց ըրինք զարդարն անաստիկները վիճակը, ամբողջ Արմատեցի տակն ու վրայ եղան, գիշեր ցորեկ արմատեցիներ իրենց դրամով կ'ունեցաւ բայց եթէ այդ հարցը վերջապէս խաւս մը երիտասարդներ միտնալով զարդարն հաշիւը ուղեցին չորպատեհներէն: այս վերջիններն ալ խոստացան երկու ամիս վերջը հաշիւները տայ Ասկէ ի վեր հարս հինգ ամիսներ անցան զարդարն: Եւ ի հաշիւը: Անշուշտ չորպատեհները իրենց յատուկ պատճառները

ՆԵՊՈՏԸ Ո՛Վ Է

Տրթ. Մինէնեանին խնդրել համարած ութ է: Կը յիշուի թէ Հայրապետը 17 փետրուար 94 թուակիր նամակ մը ուղղելով արժեթրին, կ'իրմացնէր թէ իբր Հայրապետ անոր պատկին լուծմանը վճիռ տուած է:

Ստորեւ հրատարակուած նամակին մէջ պատմուած է թէ կարգ մը անձեր այս վճիռն դէմ Հայրապետին դիտողութիւններ ըրեր են: Այս «կարգ մը անձեր» տըրթորին կողմէն չեն, այլ միւս կողմէն, որոնց թիւին մէջ ալ յետոյ մտած է նոյն իսկ նամակին հեղինակը: Բայց նախ կարգանք այդ նամակը:

Մեծարարսիւ Տնօրն Բարբող ԷՄ. Մինէնեան Ի Կ ՊՈԼՍ

Թարգելի բարեկամ, Ան Ն. Օծուծին Հայրապետ Ձեր յղած անպատ. 27 թիւ ընդարձակ տեղեկագրին որ Ձեր ծանօթ խնդրոյն կը վերաբերէր, Նորին Օծուծինը պատասխանած է որդէն ներկայ տորւոյ յունիսը 28 թիւ գրութեամբ: Այդ մասին այլ եւ այլ տարբերակները լուծեցան այս օրեր եւ կարեւոր անձեր իսկ գրուեցան առ Նորին Օծուծին: Ինքնիստ յայտնի է որ Ձեր խնդրոյ լուծումն վերջնականապէս ի դարձ գրուելու համար օրինական կարգն եւս պահուել է: Ն.Օծուծին Հայրապետին

անցուցած են, որոնցմէ աւելի ազդուած են քան թէ ազդած անոնց վրայ: Միւս-թարեաններու մտային զարգացման շատ վնասած է այդ մանկական չըջանալը որմէ դուրս չեն ելած երբեք: Ասոր ճարտարութիւնը պէտք է խորհիլ, պէտք է որ Միւս-թարեանները աւելի սերտ յարաբերութիւններ ունենան արտաքին աշխարհի հետ, իրենց զարգացմանը կամ զարգացմանը կազմին նաեւ ուրիշ վարժարաններու մասին, մտան հետեւին ժողովրդին զարգացման եւ չկարծեն թէ դիտողութեան եւ գրականութեան աշխատանքն ու օճկան Ա. Ղազարի վանքին մէջ բանաստեղծութեան Միւսթար Սեպտուարեանի ի վեր: Յիշուի, որոնց հետ ընդհանրապէս կը տեսնուին Միւսթարեանները, մէջ մը իրենց աշակերտներուն եւ մէջ մըն ալ Պրիւսիէի Մարտիոսը եւ Լուցիքա տատաններուն հետ: Արդ, որովհետեւ իրենց ընտելանալու աւելի ուսումնական են քան այդ աշակերտները եւ տուտուները եւ որովհետեւ զեռ ամիսայէս համազուած են որ աշխարհ իրենց աշակերտներէն ու Պրիւսիէի Մարտիոսը եւ Լուցիքա տատաններէն կազմուած է, աւ եղբայրացու-թեան եկեր հասեր են թէ՛ աշխարհի մէջ իրենց գիտութեան եւ զարգացման իշխաններն են:

Արքեպիսոսան յօդուած մը գրած էր աշխարհագրի եւ գրագրի խնդրին վերջոյ: յօդուածը հրատարակուելէն քանի մը օր ետքը Միւսթարեան վարժապետ մը տեսայ իրենց զարդարն մէջ, ուր հայ-յերէն լեզուի դաս կուտայ: Խոսք բացուեցաւ յօդուածին վրայ: վարժապետը ինքնուրուտան անհամար ամբարտաւանութեամբ մը ըսաւ ինծի. «Արքեպիսոսանը ըսէ՛ որ չարաչար պիտի ջախջախէի զինքը՝ հրապարակելի վրայ, բայց թո՛ղ այդ ասիւնին աղօթք ընէ որ արդիւնց զիս» ինչո՞ք միտմտ վարժապետը կատարեալ հաւատարմով, կատարեալ հաստատումով կ'ըստն այդ խօսքերը: Երբեք դիտողութեան չունէր թէ որչափ թէ արչափ ծաղրելի էր իր այդ կասողութիւնը: Արդէն միտմտ հող-ներու ձիւքն է գողափար չունենալ ծաղրելութեան վրայ:

Այսպէս որեւէ, ինծի համար, Մե-թիւթարեան վարժապետ մը մանկուկան միտմտ հողի մըն է որ խոշոր խոշոր յաւանութիւններ ունի: արդէն յաւանի-նութիւնն ալ միտմտութեան մէջ տար-բեր արտայայտութեան է: Հոգեկան այդ վիճակը երանելի կը գտնեմ ես որչափ ասեմ որ փակուած մնայ վանքին՝ կամ զարդարն չըջանալին մէջ:

Բայց, ափսոս իրենց համար, երբեմն, թէեւ շատ քիչ տեսքով, Միւս-թարեանները դուրս կ'իջնին իրենց այդ ներքին աշխարհէն ու կուզան կը միջո-մասն մեր խնդրներուն եւ վեճերուն: վճիռներ կը կտան, պատասխան կ'ար-ձակեն, յանդիմանութիւններ կ'ուղղեն, վերջապէս, իրենց բառերով, կը ջախ-ջախեն մեզի ու նորէն կը դառնան իրենց խնդրը: Ամէն անգամ ալ ասիթ մը կ'ը-լայ թէթեւ կատակներով քիչ մը հեղեղու զիրենք, բայց նուազուտ տեղը միտմտութիւնը անյայտ արմատացած է իրենց մէջ որ գուցէ մեր հեղուկութիւ-ններ իրեւ զովիսս կ'ըմբռնեն: վերջոյս կրկին Հայրենիքի խմբագրե-ներուն դէմ միտմտ անարկութիւններ սկսած են ընել: Այս վերջին ամիսներուն Բազմախախի ամէն մէկ թիւին մէջ կա-րուել է քանի յօդուածներ մը մէջ մէ-րուն դէմ ուղղուած: Քանի մը ամիս առաջ ինծի դէմ կար հաս մը, երբ ոգու-աստի ամուսնութիւն մէջ ուրիշ մըն ալ տեսայ ու շատ զարմացայ: զարմացայ որովհետեւ եւ Միւսթարեաններուն աչքին արդէն երեք ամիս: ի վեր պէտք էր ջախջախուած նկատուէի, քանի որ ան-գամ մը գրած էին ինծի դէմ: Այս վեր-ջինը սակայն աւելի անգուժ նպատակ

մը ունէր . մէկ անգամէն կ'ուզէր շախ-
շախիկ շայրեմի կ'ամբողջ իմաստը...

Մտիկ ըրէ՛ք : Խնդիրը ամուսնաթո-
ղութեան վրայ է :
Աստուած, կ'ընէ յոգևածագիր վար-
դապետը, Արամիս համար կ'ընէ միայն

Միամտութիւն չէ՛ կարծիք թէ Աստ-
ուած իրացնէ ինք անձամբ օրէնքներ

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Սյու տեղեկութիւնները առջին յետոյ,
Ֆիլիպոս կ'ուսուցանէ : «Այս ամէնը են-

Միամտութիւն չէ՛ կարծիք թէ Աստ-
ուած իրացնէ ինք անձամբ օրէնքներ

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արտասիրմ լուրեր

ՅԲԱՆԻՆԻՍՏՆԻՍ ԵՒ ՉՈՒԿԱՅՑՈՒԹԻՒՆԸ
Երբ Պ. Հանութի Յրահանարի երեսու-

ՅԲԱՆԻՆԻՍՏՆԻՍ ԵՒ ՉՈՒԿԱՅՑՈՒԹԻՒՆԸ
Երբ Պ. Հանութի Յրահանարի երեսու-

ՅԲԱՆԻՆԻՍՏՆԻՍ ԵՒ ՉՈՒԿԱՅՑՈՒԹԻՒՆԸ
Երբ Պ. Հանութի Յրահանարի երեսու-

ՅԲԱՆԻՆԻՍՏՆԻՍ ԵՒ ՉՈՒԿԱՅՑՈՒԹԻՒՆԸ
Երբ Պ. Հանութի Յրահանարի երեսու-

ՅԲԱՆԻՆԻՍՏՆԻՍ ԵՒ ՉՈՒԿԱՅՑՈՒԹԻՒՆԸ
Երբ Պ. Հանութի Յրահանարի երեսու-

Սյու տեղեկութիւնները առջին յետոյ,
Ֆիլիպոս կ'ուսուցանէ : «Այս ամէնը են-

Միամտութիւն չէ՛ կարծիք թէ Աստ-
ուած իրացնէ ինք անձամբ օրէնքներ

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Սյու տեղեկութիւնները առջին յետոյ,
Ֆիլիպոս կ'ուսուցանէ : «Այս ամէնը են-

Միամտութիւն չէ՛ կարծիք թէ Աստ-
ուած իրացնէ ինք անձամբ օրէնքներ

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

Արքայազմ յանուն Աստուծոյ հաստ-
ուէց կրօնական օրէնք մը զոր Պօղոս

ՌԻՏՏԱԿԱՆՆԵՐԻ ԹԵՐԻՐՏԱԿ
Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...

Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...
Ս. Քաղաքի եկեղեցիին յատկանշուած...

Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...
Ս. Քաղաքի եկեղեցիին յատկանշուած...

Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...
Ս. Քաղաքի եկեղեցիին յատկանշուած...

Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...
Ս. Քաղաքի եկեղեցիին յատկանշուած...

Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...
Ս. Քաղաքի եկեղեցիին յատկանշուած...

Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...
Ս. Քաղաքի եկեղեցիին յատկանշուած...

Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...
Ս. Քաղաքի եկեղեցիին յատկանշուած...

Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...
Ս. Քաղաքի եկեղեցիին յատկանշուած...

Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...
Ս. Քաղաքի եկեղեցիին յատկանշուած...

Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...
Ս. Քաղաքի եկեղեցիին յատկանշուած...

Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...
Ս. Քաղաքի եկեղեցիին յատկանշուած...

Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...
Ս. Քաղաքի եկեղեցիին յատկանշուած...

ԹԵՐԻՐՏԱԿԱՆՆԵՐԻ ԹԵՐԻՐՏԱԿ
Յաստիկայ օգոստոս 13 վերջի...

Սյու տեղեկութիւնները առջին յետոյ,
Ֆիլիպոս կ'ուսուցանէ : «Այս ամէնը են-

Սյու տեղեկութիւնները առջին յետոյ,
Ֆիլիպոս կ'ուսուցանէ : «Այս ամէնը են-

Սյու տեղեկութիւնները առջին յետոյ,
Ֆիլիպոս կ'ուսուցանէ : «Այս ամէնը են-

Սյու տեղեկութիւնները առջին յետոյ,
Ֆիլիպոս կ'ուսուցանէ : «Այս ամէնը են-

